

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 254/2020-31

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 16. februára 2021 v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského prerokoval prijatú ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED] zastúpeného euroadvokátom JUDr. Lubomírom Müllerom, Symfonická 1496/9, Praha, Česká republika, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jeho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 17/2013 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Co 226/2016 v spojení s konaním vedeným pod sp. zn. 15 Co 78/2019 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 17/2013 porušené boli.

2. [REDACTED] priznáva finančné zadost'učinenie v celkovej sume 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd Bratislave I je povinný nahradiť [REDACTED] trovy konania v sume 562,86 € (slovom päťstošesťdesiatdva eur a osemdesiatšesť centov) na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Lubomíra Müllera do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti ústavnej s'ťažnosti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého rozhodnutia a s'ťažostná argumentácia

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 254/2020-8 zo 7. júla 2020 prijal na ďalšie konanie ústavnú s'ťažnosť (podanú 6. mája 2020) [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „s'ťažovateľ“), podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 17/2013 (ďalej aj „napadnuté konanie okresného súdu“) a postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Co 226/2016 v spojení s konaním vedeným pod sp. zn. 15 Co 78/2019 (ďalej aj „napadnuté konanie krajského súdu“).

2. Z ústavnej sťažnosti podanej ústavnému súdu 6. mája 2020 a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou z 8. januára 2013 na okresnom súde domáhal satisfakcie od Slovenskej republiky – Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky za nezákonné väznenie vo výške 492,57 € (sp. zn. 9 C 17/2013). Okresný súd mu rozsudkom z 5. apríla 2016 vyhovel, proti ktorému sa žalovaná včas odvolala. Uznesením krajského súdu č. k. 10 Co 226/2016-120 zo 16. augusta 2017 bol napadnutý rozsudok zrušený a vec bola vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie. Následne okresný súd rozsudkom z 9. novembra 2018 žalobu zamietol. Sťažovateľ sa proti tomuto rozsudku včas odvolal. Dňa 25. marca 2020 podal sťažovateľ predsedovi krajského súdu sťažnosť na prieťahy v konaní. Sťažovateľ osobitne poukázal na to, že ide o jednoduchú vec, pretože netreba predvolávať ťažko dostupných svedkov, zaobstarávať preklady písomnosti v archívoch či zaobstarávať obsiahle súpisy majetkov. Krajský súd prisľúbil vybavenie veci „do konca 2. štvrtroku 2020“, čo však podľa sťažovateľa nenapraví už vzniknuté prieťahy v konaní krajského súdu, ako aj okresného súdu, kde konanie trvalo najprv viac než tri roky a následne ešte niečo vyše roka.

3. Na základe uvedeného sťažovateľ v petite navrhuje, aby ústavný súd vydal nález, ktorým vysloví porušenie jeho v bode 1 označených základných práv postupom súdov v napadnutých konaniach a prikáže krajskému súdu konať bez zbytočných prieťahov. Okrem toho sa domáha priznania finančného zadost'učinenia v sume 3 000 € od okresného súdu a 3 000 € od krajského súdu. Zároveň sa domáha náhrady trov právneho zastúpenia v sume 375,24 €.

II.

Vyjadrenie okresného súdu a replika sťažovateľa

4.1 Na výzvu ústavného súdu sa podaním sp. zn. 1 SprV 726/2020 z 24. augusta 2020 doručeným ústavnému súdu 28. augusta 2020 vyjadril k ústavnej sťažnosti predseda okresného súdu, ktorý priložil chronologický prehľad úkonov v napadnutom konaní okresného súdu a konštatoval, že „*Vychádzajúc zo spisového materiálu sp. zn. 9C/17/2013, možno konštatovať nečinnosť tunajšieho súdu v tomto konaní,*

avšak iba v období od 24. 01. 2014 do 22. 03. 2015, od 24. 03. 2015 do 14. 10. 2015 a od 09. 11. 2017 do 23. 07. 2018, pretože súd v uvedených obdobiach riadne nekonal, z objektívnych príčin bez subjektívneho zavinenia súčasnej zákonnej sudkyne, ako aj pôvodne pridelených zákonných sudcov, a to najmä z dôvodu nadmernej zaťaženia súdneho oddelenia. K celkovej dĺžke konania uvádzam, že túto ovplyvnila náročnosť samotného konania, keďže ide o spor týkajúci sa náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ako aj skutočnosť, že v období od 08. 08. 2016 do 26. 10. 2017 (14 mesiacov) a od 29. 03. 2019 do 08. 06. 2020 (14 mesiacov) sa vec nachádzala na Krajskom súde v Bratislave za účelom rozhodnutia o odvolaní proti rozsudku.“. V závere v podstatnom zhrnul: „Konečné rozhodnutie ponechávam na zváženie Ústavnému súdu Slovenskej republiky a v prípade záveru, že právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov porušené bolo, žiadam, aby súd zvážil dôvodnosť a primeranosť finančného zadostučinenia a nepriznal sťažovateľovi finančné zadostučinenie, a to najmä s ohľadom na skutočnosť, že sťažovateľ sám nedbal na bezprietahový priebeh súdneho konania tým, že neupozornil súd na prietahy v konaní podaním sťažnosti k rukám predsedu súdu, ale tieto začal namietat až podaním samotnej ústavnej sťažnosti.“

5.1 Na výzvu ústavného súdu sa vyjadril k ústavnej sťažnosti predseda krajského súdu podaním sp. zn. 1 SprV 389/2020 z 31. júla 2020 doručeným ústavnému súdu 6. augusta 2020. Predseda krajského súdu odkázal na vyjadrenie zákonnej sudkyne JUDr. Silvie Walterovej z 30. júla 2020 a chronologický prehľad vykonaných úkonov. Z vyjadrenia zákonnej sudkyne vyplýva, že vec sťažovateľa bola predložená krajskému súdu na rozhodnutie 8. augusta 2016. V roku 2017 došlo k prerozdeleniu nevybavených vecí zo súdneho oddelenia 10 Co (medzi nimi aj vec sťažovateľa vedená pod sp. zn. 10 Co 226/2016) náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov. Krajský súd vec sťažovateľa rozhodol uznesením zo 16. augusta 2017 (do 12 mesiacov od jej napadnutia na krajský súd) tak, že zrušil rozhodnutie okresného súdu a vrátil mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Následne okresný súd rozhodol rozsudkom sp. zn. 9 C 17/2013 z 9 novembra 2018, proti ktorému podal sťažovateľ odvolanie. Vec bola pridelená zákonnej sudkyňi na prejednanie a rozhodnutie 29. marca 2019. Zákonná sudkyňa uviedla,

že od 1. novembra 2019 bola vymenovaná do funkcie predsedníčky senátu krajského súdu a pred rozhodnutím vo veci sťažovateľa bolo potrebné si vyžiadať spis Okresného súdu Prešov sp.zn. 4 Nt 13/2009. O zaslanie uvedeného spisu požiadala 7. apríla 2020 a 23. apríla 2020 Okresný súd Prešov zaslal vyžiadaný spis. Vo veci bolo rozhodnuté rozsudkom krajského súdu sp. zn. 15 Co 78/2019 z 27. mája 2020 tak, že rozhodnutie okresného súdu bolo potvrdené a žalovanému bol priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

5.2 Zákonná sudkyňa vyslovila názor, že „... základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov porušené nebolo, pretože tak ako je uvedené vyššie, vec vedená pod sp. zn. 10Co/226/2016, bola rozhodnutá do 12 mesiacov od jej predloženia na Krajský súd v Bratislave. Rovnako aj vec vedená pod sp.zn. 15Co/78/2019, bola rozhodnutá v primeranej lehote, a to do 14 mesiacov od jej nápadu, pričom k rozhodnutiu veci došlo v čase platnosti a účinnosti zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, ako aj Opatrení predsedu Krajského súdu v Bratislave vydané v súvislosti s výskytom prenosného ochorenia COVID-19 na území Slovenskej republiky a o dočasnej úprave spôsobu plnenia funkčných povinností sudcov a služobných a pracovných povinností zamestnancov Krajského súdu v Bratislave zo dňa 13.03.2020, Spr č. 142/20-Oú; zo dňa 16.03.2020, Spr č. 143/20- OÚ; zo dňa 07.04.2020, Spr č. 156/20-OÚ; zo dňa 29.04.2020, Spr č. 158/20-Oú.“. Tiež uviedla, že „... predmetná vec nepatrí medzi veci, ktoré si vyžadujú, aby prebehli s väčšou rýchlosťou (nejde o rodičovskú vec, pracovnú vec súvisiacu s ohrozením živobytia, vec náhrady škody z ublíženia na zdraví alebo náhrady škody osobám nevyliciteľne chorých s perspektívou skorej smrti). Vzhľadom na zaťaženosť a skladbu riešených vecí v senáte 15Co sa snažili predmetnú vec prejednať a rozhodnúť v čo najkratšom možnom termíne od jej predloženia, keď okrem vecí, ktoré sa zapisujú do súdneho oddelenia 15Co, koná a rozhoduje senát aj v súdnych oddeleniach 15CoPr, 15CoD, 15CoSr, 15CoP, 15CoCsp a 15NcC“, a navrhuje ústavnú sťažnosť zamietnuť ako nedôvodnú.

5.3 Predseda krajského súdu sa stotožnil s vyjadrením zákonnej sudkyne a vyslovil súhlas s upustením od ústneho pojednávania v danej veci v zmysle § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

6.1 Následne ústavný súd zaslal 2. septembra 2020 výzvu právnenému zástupcovi sťažovateľa, aby sa vyjadril, či trvá na konaní ústneho pojednávania, a zároveň mu zaslal vyjadrenie predsedu okresného súdu sp. zn. 1 SprV 726/2020 z 24. augusta 2020 a vyjadrenie predsedu krajského súdu sp. zn. 1 SprV 389/2020 z 31. júla 2020 na vedomie a prípadné zaujatie stanoviska k veci. Právny zástupca sťažovateľa doručil ústavnému súdu podanie 18. septembra 2020, v ktorom vyjadril súhlas s upustením od ústneho pojednávania.

6.2 K vyjadreniu okresného súdu uviedol, že tento uznal nečinnosť v období:

- od 24. januára 2014 do 22. marca 2015,
- od 24. marca 2015 do 14. októbra 2015,
- od 9. novembra 2017 do 23. júla 2018.

Podľa názoru sťažovateľa ak by mali takéto dlhé prietahy spôsobiť preťaženosť sudcu a ďalších pracovníkov súdu, tak ide o závažnejší problém než o individuálne zlyhanie. K tvrdenej náročnosti konania zopakoval, že ide o spor jednoduchý, v ktorom nebolo potrebné zaobštarávať obsiahle súpisy majetkov, pátrať po historických dokumentoch v zahraničných archívoch, tlmočiť do neobvyklých jazykov ani predvolávať množstva ťažko dostupných svedkov. Sťažovateľ tvrdí, že v napadnutom konaní okresného súdu je jeho dĺžka a obdobia nečinnosti neospravedliteľné.

Sťažovateľ vyvracia tvrdenie okresného súdu, že by začal namietat' prietahy v konaní až podaním ústavnej sťažnosti. Sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť až po tom, ako podal sťažnosť na prietahy v konaní predsedovi krajského súdu.

6.3 K vyjadreniu predsedu krajského súdu sťažovateľ poukazuje na rozporuplnosť v jeho vyjadreniach. Krajský súd v odpovedi na prietahy v konaní z 21. apríla 2020 uznal sťažnosť na prietahy za dôvodnú s tým, že nebol zo strany konajúceho súdu vykonaný žiaden úkon po dobu dlhšiu ako 6 mesiacov. V ďalšom vyjadrení predseda krajského súdu však už prietahy popiera. Vytýka krajskému súdu, že vo veci sťažovateľa opomína, že je potrebné brať do úvahy nielen jednotlivé úseky konania, ale vyhodnotiť aj celkovú

dĺžku konania. Źaloba bola podaná 8. januára 2013 a napadnuté konanie nie je ukončené, pretože prebieha rozhodovanie o výške trov odvolacieho konania. Vzhľadom na to s'ťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom prikáže okresnému súdu konať bez zbytočných priet'ahov.

III.

Relevantná právna úprava a judikatúrne východiská ústavného súdu

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o s'ťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

9. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

10. Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil aj judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01, I. ÚS 20/02, I. ÚS 132/03).

IV.

Posúdenie vecí ústavným súdom

11. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu je účelom základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov (v primeranej lehote) v jeho všeobecnom poňatí odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia príslušného štátneho orgánu (II. ÚS 26/95. I. ÚS 47/96). Samotným prerokovaním vecí bez zbytočných prieťahov (v primeranej lehote) sa splní až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty ohľadne svojich práv (pozri napr. I. ÚS 47/96, II. ÚS 22/96). Prieťahy v konaní či nečinnosť orgánu verejnej moci sú ústavným súdom hodnotené ako iný zásah orgánu verejnej moci. EŠLP vo svojich rozhodnutiach (rozsudok EŠLP vo veci H. proti Francúzsku z 24. 10. 1989, rozsudok EŠLP vo veci Katte Klitsche de la Grange proti Taliansku z 27. 10. 1994 a rozsudok EŠLP vo veci Scordino proti Taliansku č. 1 z 29.3.2006) viackrát vyzdvihol dôležitosť správy súdnictva bez prieťahov, ktoré môžu ohroziť jeho účinnosť a dôveryhodnosť.

12. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila i v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to najmä podľa týchto troch základných kritérií: právna a faktická zložitosť vecí, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou EŠLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu vecí) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval aj v danom prípade.

13. Zložitosť preskúmvanej vecí môže závisieť od viacerých okolností, a to tak v rovine skutkovej ako i právnej. Môže ísť napríklad o vec, v ktorej vystupuje vyšší počet účastníkov (rozsudok EŠLP vo veci H. proti Spojenému kráľovstvu z 8. 7. 1987) alebo v ktorej je potrebné zabezpečiť dôkazy (rozsudok EŠLP vo veci Humen proti Poľsku z 15. 10. 1999). Zložitosť prípadu môže taktiež súvisieť s prítomnosťou medzinárodného

prvku (rozsudok EŠLP vo veci Neumeister proti Rakúsku z 27. 6. 1968). Z judikatúry ústavného súdu ďalej vypláva, že skutkovo a právne zložitá je také konanie, ktoré si na posúdenie skutočností, na ktoré treba odborné znalosti, vyžaduje ustanovenie znalca s osobitnými odbornými znalosťami, resp. spoluprácu znalca s inými odborníkmi – konzultantmi (IV. ÚS 28/05).

14. Návrhom pred okresným súdom sa sťažovateľ v pozícii žalobcu domáhal priznania satisfakcie od Slovenskej republiky – Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky za nezákonné väznenie vo výške 492,57. Predmetný spor teda patrí v aplikačnej praxi súdov spravidla medzi bežné, resp. právne a fakticky nenáročné spory. Ústavný súd pritom zistil, že na strane sťažovateľa sa nevyskytli skutočnosti, ktoré mohli prispieť k prietahom v napadnutom konaní.

15. V rámci skúmania samotného postupu súdov ústavný súd z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh zistil, že okresný súd bol nečinný v období od 24. januára 2014 do 22. marca 2015, od 24. marca 2015 do 14. októbra 2015 a od 9. novembra 2017 do 23. júla 2018. Okresný súd rozsudkom z 5. apríla 2016 sťažovateľovi vyhovel, načo sa žalovaná včas odvolala. Uznesením krajského súdu č. k. 10 Co 226/2016-120 zo 16. augusta 2017 bol napadnutý rozsudok zrušený a vec vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie. Následne okresný súd rozsudkom z 9. novembra 2018 žalobu zamietol. Sťažovateľ sa proti tomuto rozsudku včas odvolal. Okresný súd až 29. marca 2019 predložil spisový materiál na rozhodnutie o odvolaní krajskému súdu. Dňa 9. júna 2020 krajský súd vrátil spisový materiál okresnému súdu spolu s potvrdzujúcim rozsudkom. Rozsudok okresného súdu nadobudol právoplatnosť 24. júna 2020. Z uvedeného vyplýva, že okresný súd bol pri odovzdávaní spisového materiálu krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní nečinný vyše 4 mesiacov. Dosiaľ nebolo právoplatné rozhodnuté o trovách konania zo strany okresného súdu, pričom ide o právne a fakticky jednoduchú vec.

16. Ústavný súd najmä so zreteľom na celkovú dĺžku konania (od roku 2013) deklaruje porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Vo vzťahu k okresnému súdu ústavný súd poukazuje

na konkrétne obdobia naplňajúce znaky zbytočných priet'ahov. Krajskému súdu možno uznať, že trvanie odvolacieho konania približne jeden rok je judikatúrou ospravedlňované (III. ÚS 42/2016). Ústavný súd však poukazuje na dvojnásobné odvolacie konanie a za stavu, že celková dĺžka konania je neakceptovateľná, je dôvodné vyžadovať od odvolacieho súdu, aby obzvlášť pri opakovanej apelácii bral na celkovú dĺžku konania zreteľ, pretože právna istota nastáva až právoplatným rozhodnutím veci. Ak nečinnosť súdu charakterizuje konanie ako celok, nemá význam hodnotiť sporadické úkony súdu (II. ÚS 200/05, I. ÚS 398/08, IV. ÚS 60/09, I. ÚS 76/09, I. ÚS 289/2010). V súlade s recentnou judikatúrou ústavného súdu (III. ÚS 243/2017, III. ÚS 451/2017, II. ÚS 481/2017) v prípadoch nadmerných priet'ahov v konaní dochádza k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov už samotnou dĺžkou súdneho konania.

17. Pokiaľ ide o argumenty súdov odkazujúce na nadmerné zaťaženie súdov a nedostatočnú personálnu situáciu, ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné priet'ahy v súdnom konaní (I. ÚS 35/03, II. ÚS 52/99).

18. Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že okresný súd v napadnutom konaní porušil základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj jeho právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu). Vo vzťahu ku krajskému súdu ústavný súd ústavnej sťažnosti nevyhovet, pretože konanie pred krajským súdom predsa len netrvalo tak dlho, aby bolo možné hovoriť o zbytočných priet'ahoch významných z pohľadu čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru.

19. Podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže priznať sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, ak o to požiadal. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Pri určení finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

20. Sťažovateľ požadoval priznanie primeraného finančného zadosťučinenia spolu 6 000 €. Podľa ústavného súdu táto požiadavka nie je primeraná. Ústavný súd v prvom rade konštatuje, že neprimeraná dĺžka konania nepochybne predstavuje pre sťažovateľa morálnu ujmu, avšak je nutné prihliadnúť aj na predmet sporu. Ústavný súd dospel na základe zásady spravodlivosti k záveru, že sťažovateľovi je dôvodné priznať primerané finančné zadosťučinenie voči okresnému súdu 1 000 €.

21. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

22. Pri výpočte trov konania sťažovateľa ústavný súd vychádzal z ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Ústavný súd vychádzal zo základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby vykonaný v roku 2020 v sume 177 € (1/6 výpočtového základu podľa § 11 ods. 3 vyhlášky, ktorým je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok 2019, ktorá bola vo výške 1 062 €). Sadzba za náhradu hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby vykonaný v roku 2020 je v sume 10,62 € (1/100 výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky). Ústavný súd priznal sťažovateľovi náhradu trov právneho

zastúpenia za tri úkony právnej služby vykonané v roku 2020 (prevzatie a prípravu zastúpenia, podanie ústavnej sťažnosti a vyjadrenie z 18. septembra 2020). Náhrada trov konania, ktorú ústavný súd priznal sťažovateľovi, spolu takto predstavuje sumu 562,86 € (bod 4 výroku tohto nálezu). Povinnosť nahradiť trovy ústavný súd uložil okresnému súdu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku; bod 4 výroku).

23. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. februára 2021

Robert Šorl
predseda senátu